

DEPARTAMENT DE LA PRESIDÈNCIA

LLEI

9/2004, de 24 de desembre, de creació de l'Agència Catalana del Consum.

EL PRESIDENT

DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

Sia notori a tots els ciutadans que el Parlament de Catalunya ha aprovat i jo, en nom del Rei i d'acord amb el que estableix l'article 33.2 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, promulgo la següent

LLEI

Prèmbul

La Generalitat de Catalunya té assumida la competència exclusiva en matèria de protecció dels drets dels consumidors i els usuaris en virtut de l'article 12.1.5 de l'Estatut d'autonomia. En desplegament d'aquest exercici, el Parlament ha aprovat al llarg de diferents legislatures nombroses lleis en estreta connexió amb la protecció de la seguretat, la salut i els interessos econòmics de la població.

La defensa i la protecció de les persones, en llur vessant de consumidores i usuàries, requereix, cada vegada més, que hom disposi d'uns instruments àgils i eficaços que donin resposta immediata a llurs necessitats i que actuïn molt especialment en el camp de la prevenció i la resolució de conflictes.

Actualment, la Generalitat exerceix les seves competències en matèria de consum per mitjà de dues estructures administratives diferents: d'una banda, la Subdirecció General de Consum, adscrita a la Secretaria General del Departament de Comerç, Turisme i Consum en virtut del Decret 68/2004, del 20 de gener, d'estructuració i reestructuració de diversos Departaments de la Generalitat de Catalunya; de l'altra, l'Institut Català del Consum, organisme autònom creat per la Llei 16/1987, del 9 de juliol, amb funcions d'informació, difusió i formació.

La voluntat d'aquesta Llei és la simplificació administrativa de l'àrea de consum, concentrant-ne totes les competències en una sola estructura que actuï de manera global, per a millorar l'agilitat i l'eficàcia dels procediments, evitar duplicitat de funcions i aglutinar tots els recursos amb la màxima eficiència.

L'objectiu concret de la Llei és la creació i l'organització de l'estructura administrativa i de funcionament de l'Agència Catalana del Consum com a organisme autònom administratiu que ha d'esdevenir la màxima autoritat en la planificació i l'execució de les polítiques de consum del Govern de Catalunya.

Mitjançant aquest text, doncs, l'Agència Catalana del Consum assumeix totes les competències de la Generalitat en matèria de consum, entre les quals cal remarcar les relatives a la informació, la formació, l'educació, la mediació, l'arbitratge, la disciplina del mercat, la inspecció, el desenvolupament normatiu, el foment i les relacions institucionals.

La Llei fixa les funcions concretes del nou organisme, les quals giren a l'entorn de cinc eixos d'actuació fonamentals: la protecció de la seguretat i els drets de les persones, la formació i

l'educació, la potenciació de la mediació i l'arbitratge, les relacions institucionals i la participació directa de les persones, representades mitjançant les associacions de consumidors i usuaris i els agents socials i econòmics.

Per a garantir els drets inherents a tota persona com a consumidora de béns i productes i com a usuària de serveis, l'Agència Catalana del Consum ha d'exercir les funcions de prevenció –mitjançant l'anàlisi dels productes i els serveis–, el control de la disciplina del mercat –mitjançant la inspecció i, si escau, la sanció administrativa– i la proposta de desenvolupament normatiu sobre tots els aspectes que afavoreixin els dits objectius.

En l'àmbit de la formació i l'educació, l'Agència ha d'instruir els mecanismes adequats perquè les persones coneguin llurs drets com a consumidors, impulsar l'Escola del Consum amb l'objectiu d'educar els joves en l'àmbit del consum responsable i formar els agents econòmics en totes les matèries que ajudin a garantir la fluïdesa i la qualitat en les relacions del mercat. Al mateix temps, ha de fomentar un model de consum sostenible socialment i ecològicament i potenciar el coneixement del comerç just i solidari i dels productes ecològics.

Una altra de les funcions de l'Agència ha d'ésser la potenciació de la mediació i l'arbitratge del consum, entenent que aquestes dues fórmules són els instruments més adients per a resoldre d'una manera àgil i eficaç els conflictes que sorgeixen en matèria de consum. D'una banda, l'Agència ha d'organitzar el funcionament de la Junta Arbitral de Consum de la Generalitat, i, de l'altra, cooperar en el coneixement de les diferents juntes existents i de l'arbitratge en general i fomentar-lo.

En l'àmbit de les relacions institucionals, s'estableix la col·laboració i la coordinació de l'Agència amb totes les administracions públiques d'àmbit local i estatal quan actuïn en l'exercici de les funcions pròpies de l'àmbit del consum. Així mateix, l'Agència ha de mantenir relacions amb les institucions europees tot participant en la xarxa d'alertes i col·laborant amb les dites institucions en matèria de reclamacions transfrontereres, d'acord amb els criteris de la Comissió Europea.

Finalment, la intenció d'aquesta Llei és obrir al màxim les portes a la participació de totes les persones –representades per mitjà de les associacions de consumidors i usuaris– i la resta d'agents que intervenen en l'àmbit del consum, tant públics com privats. Aquesta participació es dona tant en el si del Consell de Direcció com en la previsió de crear òrgans assessors, comissions i ponències tècniques, d'acord amb l'article 13.

L'aprovació d'aquesta Llei implica la supressió de l'Institut Català del Consum, atès que les seves funcions resten assumides pel nou òrgan.

Article 1

Creació de l'Agència Catalana del Consum

1. Es crea l'Agència Catalana del Consum, com a organisme autònom administratiu adscrit al Departament de la Generalitat competent en matèria de consum.

2. L'Agència Catalana del Consum actua amb personalitat jurídica pròpia, autonomia

administrativa i econòmica i plena capacitat d'obrar per al compliment dels seus objectius.

3. L'Agència Catalana del Consum se sotmet al que estableixen aquesta Llei, les disposicions que la desenvolupen, els seus estatuts i la resta de disposicions de dret administratiu que li són aplicables.

Article 2

Objectius i competències

1. Els objectius de l'Agència Catalana del Consum són definir, planificar, impulsar i executar les polítiques de la Generalitat en matèria de defensa i protecció dels consumidors i els usuaris.

2. Les competències assignades a l'Agència Catalana del Consum són totes les que corresponen a la Generalitat en matèria de consum en virtut de la Constitució i l'Estatut d'autonomia, especialment la informació, la formació, l'educació, l'assessorament, la mediació, l'arbitratge, la inspecció i el control de la disciplina del mercat, la difusió, la promoció, el foment, les relacions institucionals i la defensa dels drets de les persones en l'àmbit del consum.

Article 3

Funcions

1. Per a acomplir els seus objectius, l'Agència Catalana del Consum porta a terme les funcions següents:

a) Orientar, informar i assessorar als consumidors i els usuaris sobre llurs drets i la manera d'exercir-los.

b) Promoure i impulsar els estudis necessaris i l'avaluació de les dinàmiques de consum amb l'objectiu de fixar els instruments i els procediments que permetin als consumidors i els usuaris elegir millor els productes i els serveis més adequats a llurs necessitats i exigències.

c) Vetllar perquè els productes i els serveis posats a disposició dels consumidors i els usuaris incorporin la informació i assoleixin els nivells de seguretat legalment exigibles, i establir campanyes de prevenció dirigides especialment a evitar el frau, la informació que indueix a error o sigui incompleta, la publicitat enganyosa i la utilització de clàusules abusives.

d) Fomentar el desenvolupament de les associacions i les entitats de defensa i protecció dels consumidors i els usuaris i cooperar-hi, i col·laborar activament amb les dites associacions i entitats en l'exercici de llurs funcions d'assessorament, defensa i informació, especialment respecte a les persones amb necessitats específiques.

e) Promoure la formació dels consumidors i els usuaris, amb especial atenció als col·lectius especialment protegits, amb necessitats específiques, i també dels agents econòmics que posen en el mercat els productes i els serveis.

f) Fomentar les pràctiques d'un consum socialment i ecològicament sostenible, en especial pel que fa al consum de productes i serveis respectuosos amb el medi ambient, tant pel que fa als recursos naturals que utilitzen com als residus que poden generar.

g) Promoure l'educació dels joves en els hàbits del consum responsable.

h) Fomentar el consum de productes ecològics i promoure el coneixement de l'oferta dels productes de comerç just i solidari.

i) Concloure acords i convenis de col·laboració en matèria d'informació i assessorament

amb les organitzacions empresarials i gremials més representatives de cada sector d'activitat econòmica, adreçats de manera especial a les empreses comercials i als consumidors i els usuaris en l'àmbit dels objectius i les funcions de l'Agència.

j) Relacionar-se i cooperar amb totes les administracions públiques per a avançar en la millora dels drets i la protecció dels consumidors i els usuaris.

k) Cooperar amb les administracions locals que exerceixen competències en matèria de consum, potenciar el desplegament de les oficines locals de consum, assessorar-les en allò que sigui necessari per al millor exercici de llurs funcions i subscriure-hi convenis de col·laboració per a compartir la dotació dels mitjans tècnics i materials adients per al compliment de llurs finalitats.

l) Potenciar la mediació i l'arbitratge com a eines per a la resolució dels conflictes en matèria de consum, organitzant el funcionament de la Junta Arbitral de Catalunya i coordinant-se amb les juntes i els òrgans arbitral d'àmbit municipal.

m) Exercir les competències d'inspecció i sanció en l'àmbit del consum, d'acord amb les disposicions vigents.

n) Impulsar la protecció legal efectiva dels consumidors i els usuaris, iniciant les accions judicials pertinents i compareixent en les que es refereixen a assumptes que mereixen una atenció especial per raó de la transcendència dels drets que cal protegir o de l'alarma social que generen.

o) Elaborar les propostes de disposicions relacionades amb totes les matèries que poden afectar els consumidors i els usuaris, i informar sobre les que facin d'altres administracions en aquest àmbit.

p) Exercir totes les altres funcions que li siguin encomanades amb relació a la protecció i la defensa dels consumidors i els usuaris.

2. Quan les funcions a què es refereix l'apartat 1 siguin concurrents amb les d'altres administracions o organismes de la Generalitat, s'han d'exercir amb subjecció als principis d'especialitat, de subsidiarietat, de cooperació, de coordinació i d'unitat d'acció.

3. Pel que fa a les funcions referides al control de productes alimentaris, aquestes s'han de dur a terme en coordinació amb l'Agència Catalana de Seguretat Alimentària.

Article 4

Òrgans de govern

Els òrgans de govern de l'Agència Catalana del Consum són:

- a) El president o presidenta.
- b) El vicepresident o vicepresidenta.
- c) El Consell de Direcció.
- d) El director o directora.

Article 5

El president o presidenta

1. És president o presidenta de l'Agència Catalana del Consum el conseller o consellera del Departament competent en matèria de consum.

2. Les funcions del president o presidenta són:

- a) Exercir la més alta representació i la màxima direcció de l'Agència.
- b) Convocar i presidir les reunions del Consell de Direcció.

c) Vetllar per l'acompliment dels objectius assignats a l'Agència.

d) Informar el Govern i el Parlament, quan li sigui requerit, de les actuacions dutes a terme per l'Agència.

Article 6

El vicepresident o vicepresidenta

1. És vicepresident o vicepresidenta de l'Agència Catalana del Consum la persona titular de la Secretaria General del Departament competent en matèria de consum.

2. Les funcions del vicepresident o vicepresidenta són:

- a) Presidir les reunions del Consell de Direcció, en cas d'absència del president o presidenta.
- b) Convocar, per delegació, les reunions del Consell de Direcció.
- c) Col·laborar amb la Presidència en la tasca de vetllar per l'acompliment dels objectius assignats a l'Agència.
- d) Les altres funcions que li siguin encomanades per la Presidència.

Article 7

El consell de direcció

1. El Consell de Direcció és format per trenta-quatre membres, que són:

- a) El president o presidenta.
- b) El vicepresident o vicepresidenta.
- c) El director o directora.
- d) Catorze vocals en representació dels departaments de la Generalitat, proposats pel Govern.
- e) Quatre vocals en representació de les organitzacions de consumidors i usuaris més representatives, proposats per aquestes.
- f) Quatre vocals en representació de l'Administració local, proposats per les seves organitzacions representatives.
- g) Dos vocals en representació de les organitzacions empresarials més representatives, proposats per aquestes.
- h) Dos vocals en representació del Consell General de Cambres Oficials de Comerç, Indústria i Navegació de Catalunya, proposats per aquestes.
- i) Dos vocals en representació de les organitzacions sindicals més representatives, proposats per aquestes.
- j) Un vocal en representació de les organitzacions professionals agràries més representatives en l'àmbit de Catalunya, proposat per aquestes.
- k) Un vocal de lliure designació del president o presidenta entre persones de reconegut prestigi en l'àmbit de la defensa dels consumidors i els usuaris.

l) El secretari o secretària, que actua amb veu i sense vot.

2. El nomenament dels membres del Consell de Direcció s'efectua per resolució del conseller o consellera del Departament competent en matèria de consum.

Article 8

Funcions del Consell de Direcció

1. Les funcions del Consell de Direcció són:

- a) Aprovar el reglament de règim interior.
- b) Debatre i aprovar els programes d'actuació anuals i fer-ne el seguiment.
- c) Aprovar els avantprojectes de pressupostos de l'Agència.

d) Aprovar els comptes i la memòria anuals.

e) Debatre totes les qüestions relacionades amb la política de defensa i protecció dels consumidors i els usuaris, per iniciativa del president o presidenta, el director o directora o els membres del Consell.

f) Ésser informat sobre les propostes de disposicions de caràcter general impulsades per l'Agència i debatre-les.

2. El Consell de Direcció és convocat pel president o presidenta, a iniciativa pròpia o quan ho sol·licita una tercera part dels seus membres.

3. El Consell de Direcció es reuneix almenys dues vegades l'any i quan ho demana una tercera part dels seus membres.

4. El procediment per a la convocatòria de les sessions ordinàries i extraordinàries, els quòrums d'assistència i les majories necessàries per a la presa de decisions han d'ésser establerts pel reglament de règim interior.

Article 9

El director o directora

1. Les funcions del director o directora són:

- a) Dirigir l'Agència i fer complir i executar els acords del Consell de Direcció.
- b) Impulsar i supervisar totes les actuacions pròpies de l'Agència.
- c) Dirigir, ordenar, planificar, coordinar i programar els mecanismes de control de l'aplicació de la normativa sobre disciplina del mercat i defensa dels consumidors i els usuaris i programar els mecanismes de resolució arbitral de conflictes.
- d) Impulsar l'elaboració de disposicions de caràcter general adreçades a l'orientació i la defensa dels drets i els interessos dels consumidors i els usuaris.
- e) Elaborar els avantprojectes de pressupostos de l'Agència.
- f) Ordenar i autoritzar les despeses i els pagaments.
- g) Exercir la direcció superior del personal de l'Agència.
- h) Imposar les sancions administratives fins al límit quantitatiu establert per les disposicions legals.
- i) Assumir la representació legal ordinària de l'Agència, tant judicial com extrajudicial.
- j) Exercir qualsevol altra funció delegada pel president o presidenta i les que li atribueixin les disposicions vigents.

2. El director o directora de l'Agència Catalana del Consum té rang orgànic de director general i és nomenat pel Govern, a proposta del conseller o consellera del Departament competent en matèria de consum.

Article 10

El secretari o secretària

1. Actua com a secretari o secretària del Consell de Direcció una persona funcionària de l'Agència, designada pel president o presidenta, a proposta del director o directora.

2. Les funcions del secretari o secretària són:

- a) Trametre, per ordre del president o presidenta, les convocatòries de les reunions del Consell de Direcció.
- b) Assistir a les reunions del Consell de Direcció, amb veu i sense vot, i aixecar-ne les actes corresponents.
- c) Estendre els certificats relatius als acords adoptats pel Consell de Direcció, a petició de qualsevol dels seus membres.

d) Assessorar la Presidència i el Consell de Direcció.

e) Les altres funcions que li siguin encomanades per la Presidència o la Direcció.

Article 11

Estructuració orgànica

El Govern, a proposta del conseller o consellera del Departament competent en matèria de consum, ha de determinar per decret l'estructura i l'organització de l'Agència Catalana del Consum amb l'objectiu d'atendre les funcions que estableix l'article 3.

Article 12

Desconcentració territorial

L'Agència Catalana del Consum ha de desconcentrar territorialment la seva actuació administrativa per mitjà dels serveis territorials del Departament al qual és adscrita. Els dits serveis territorials, quant a les actuacions en matèria de consum, depenen funcionalment de la direcció de l'Agència.

Article 13

Òrgans assessors

1. L'Agència Catalana del Consum pot crear en el seu sí grups de treball de caràcter temporal o permanent amb la finalitat d'estudiar qüestions i formular propostes relacionades amb la producció, la distribució de productes i la prestació de serveis als consumidors i els usuaris.

2. Així mateix, l'Agència ha d'impulsar la creació d'òrgans assessors i consultius i comissions interdepartamentals, la composició, funcions i règim de sessions dels quals han d'ésser especificats en cada cas mitjançant la disposició que n'estableixi la creació.

Article 14

Personal

1. L'Agència Catalana del Consum ha de tenir el personal laboral i funcionari necessari per al seu funcionament.

2. El personal de l'Agència Catalana del Consum s'hi ha d'adscriure de conformitat amb el que estableix la legislació sobre funció pública de la Generalitat.

3. En qualsevol cas, els llocs de treball que comporten l'exercici de potestats públiques es reserves a personal funcionari.

Article 15

Recursos econòmics

Per al seu funcionament, l'Agència Catalana del Consum compta amb els recursos següents:

a) Les assignacions que anualment s'estableixin a càrrec dels pressupostos de la Generalitat.

b) Les aportacions procedents de fons estatals o comunitaris destinats al compliment de les seves finalitats.

c) Les taxes i els altres ingressos públics que meriti per la seva activitat.

d) Les subvencions, les aportacions i les donacions atorgades a favor seu

e) Els rendiments dels béns que li són adscrits i dels que adquireixi en l'exercici de les seves funcions.

f) Qualsevol altre que legítimament li correspongui.

2. Els imports derivats de les sancions en matèria de disciplina de mercat i defensa dels consumidors i els usuaris s'han de destinar in-

tegrament a actuacions de defensa dels consumidors i els usuaris.

Article 16

Béns patrimonials

1. Constitueixen el patrimoni de l'Agència Catalana del Consum:

a) El conjunt de béns i de drets que li són adscrits pel Govern per al compliment de les seves funcions.

b) Els béns i els drets propis de qualsevol naturalesa que adquireixi per qualsevol títol jurídic.

2. Els béns adscrits conserven la qualificació jurídica originària, sense que l'adscripció impliqui transmissió del domini públic ni desafectació.

3. El règim patrimonial de l'Agència Catalana del Consum és subjecte a la legislació vigent sobre el patrimoni de l'Administració de la Generalitat.

Article 17

Règim de contractació

1. La contractació de l'Agència Catalana del Consum es regeix per les normes generals de contractació de les administracions públiques.

2. L'òrgan de contractació de l'Agència Catalana del Consum és el director o directora.

Article 18

Avantprojecte de pressupost

1. L'Agència Catalana del Consum ha d'elaborar anualment un avantprojecte de pressupost amb l'estructura que assenyali el Departament d'Economia i Finances i l'ha de trametre al Departament competent en matèria de consum perquè l'incorpori en el seu avantprojecte de pressupost.

2. El règim pressupostari de l'Agència Catalana del Consum és l'establert pel Text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 3/2002, del 24 de desembre.

Article 19

Règim de control

1. L'Agència Catalana del Consum és sotmesa al control de la Intervenció General de la Generalitat, d'acord amb el que estableix el Text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya.

2. L'Agència Catalana del Consum és sotmesa al règim de comptabilitat pública.

Article 20

Règim sancionador

La competència per a imposar sancions i adoptar les mesures necessàries per a garantir la seguretat dels productes destinats al mercat correspon als òrgans establerts per la normativa reguladora de les infraccions i les sancions en matèria de disciplina del mercat i de defensa dels consumidors i els usuaris.

Article 21

Règim jurídic dels actes dictats pels òrgans de l'Agència Catalana del Consum

1. Els actes de naturalesa administrativa dictats per la Direcció de l'Agència Catalana del Consum poden ésser objecte de recurs d'alçada davant el conseller o consellera del Departament competent en matèria de consum, en la forma i els terminis establerts per la legislació

sobre el règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

2. Els actes de naturalesa administrativa dictats pels òrgans inferiors a la Direcció de l'Agència i pels directors dels serveis territorials, quant a les actuacions en matèria de consum, poden ésser objecte de recurs d'alçada davant la Direcció de l'Agència.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera

Dissolució de l'Institut Català del Consum

1. Es dissol l'Institut Català del Consum, organisme autònom de caràcter administratiu adscrit al Departament de Comerç, Turisme i Consum, creat per la Llei 16/1987, del 9 de juliol, de creació de l'Institut Català del Consum.

2. La personalitat jurídica de l'Institut Català del Consum resta extingida des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, i els mitjans personals i materials i els recursos de l'Institut s'integren dins l'estructura administrativa de l'Agència Catalana del Consum, la qual se subroga en totes les relacions jurídiques en què l'Institut sigui subjecte actiu o passiu.

3. L'adscripció definitiva del personal funcionari que ocupa llocs de treball dins l'estructura de l'Institut és la que estableixi el decret d'estructuració orgànica de l'Agència Catalana del Consum que ha d'aprovar el Govern de la Generalitat.

Segona

Decret d'estructuració de l'Agència Catalana de Consum

De conformitat amb el que estableix l'article 11, el Govern ha d'aprovar en el termini de sis mesos a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta Llei el Decret d'estructura i organització de l'Agència Catalana del Consum.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera

Continuïtat en les funcions

Les persones que ocupen llocs de treball en unitats afectades per aquesta Llei continuen exercint llurs funcions mentre no es desplegui l'estructura orgànica de l'Agència Catalana del Consum i s'adaptin els nomenaments o es proveixin els llocs de treball corresponents.

Segona

Reassignació del personal

El procés de reassignació dels efectius de la Subdirecció General de Consum i l'Institut Català del Consum i de la resta del personal afectat per la posada en marxa de l'Agència Catalana del Consum ha d'ésser pactat i negociat amb els sindicats més representatius de la Mesa Sectorial de Personal d'Administració i Tècnic de la Generalitat, juntament amb la relació de llocs de treball de l'Agència.

Tercera

Convocatòria d'un procés selectiu amb reserva especial

1. Amb caràcter excepcional, transitori i per una sola vegada, es convoca un procés selectiu, en torn de reserva especial, per concurs oposició, per a accedir a la condició de funcionari o

funcionària de les escales i els cossos de l'Administració general establerts per la Llei de la funció pública de l'Administració de la Generalitat. El dit procés s'ha d'iniciar en el termini de vuit mesos a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

2. Les bases de la convocatòria a què es refereix l'apartat 1 han d'establir la valoració dels serveis prestats pels aspirants en l'àmbit del consum o del suport a aquest en el Departament de Comerç, Turisme i Consum, i també en d'altres administracions públiques.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Resten derogades les normes següents:

- La Llei 16/1987, del 9 de juliol, de creació de l'Institut Català del Consum.
- Qualsevol altra disposició que contradiqui el que estableix aquesta Llei.

DISPOSICIONS FINALS

Primera

Desplegament normatiu

S'autoritza el Govern i el conseller o consellera del Departament competent en matèria de consum perquè dictin les normes necessàries per al desplegament d'aquesta Llei.

Segona

Modificacions pressupostàries

S'autoritza el Govern a dur a terme les modificacions pressupostàries necessàries per a traspasar a l'Agència Catalana del Consum els recursos de l'Institut Català del Consum i de la Subdirecció General de Consum.

Tercera

Entrada en vigor

Aquesta Llei entra en vigor l'endemà d' haver estat publicada en el *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*.

Per tant, ordeno que tots els ciutadans als quals sigui d'aplicació aquesta Llei cooperin al seu compliment i que els tribunals i les autoritats als quals pertorqui la facin complir.

Palau de la Generalitat, 24 de desembre de 2004

PASQUAL MARAGALL I MIRA

President de la Generalitat de Catalunya

JOSEP HUGUET I BIOSCA

Conseller de Comerç, Turisme i Consum

(04.363.093)

LLEI

10/2004, de 24 de desembre, de modificació de la Llei 2/2002, del 14 de març, d'urbanisme, per al foment de l'habitatge assequible, de la sostenibilitat territorial i de l'autonomia local.

EL PRESIDENT

DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

Sia notori a tots els ciutadans que el Parlament de Catalunya ha aprovat i jo, en nom del Rei i d'acord amb el que estableix l'article 33.2 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, promulgo la següent

LLEI

Preàmbul

I

L'articulació del territori català com una realitat ambientalment sostenible, funcionalment eficient, econòmicament competitiva i socialment cohesionada ha d'ésser l'objectiu principal de l'acció dels poders públics i de la normativa en matèria d'urbanisme i ordenació del territori. Per a avançar cap a aquests fins, imprescindibles a l'hora de garantir el benestar de les generacions presents i de les venidores, cal promoure un model d'urbanització que es caracteritzi, en termes generals, per la compacitat dels assentaments, la diversitat de llurs funcions i el caràcter socialment integrat de llur població.

El territori català presenta unes potencialitats òptimes per a un desenvolupament d'aquest tipus. Potencialitats que són fruit tant dels factors físics –el clima, l'orografia variada, la riquesa dels paisatges– com del llegat històric –l'estructura urbana, les infraestructures, la persistent humanització de l'entorn– i l'actuació dels poders públics. Tanmateix, hi ha algunes dinàmiques –com ara la dispersió de la urbanització, la creixent especialització funcional de l'espai i el risc de la segregació induïda pel mercat immobiliari– que, si perduren, poden arribar a posar en perill l'ús racional del territori i, en darrer terme, el benestar col·lectiu.

Per tal que la col·lectivitat pugui aprofitar, doncs, aquelles potencialitats i fer front a aquests reptes, cal dotar els poders públics dels instruments adequats en matèria d'ordenació i ús del territori. És a dir, dels instruments necessaris per a regular l'activitat urbanística en defensa de l'interès general, en un marc caracteritzat, d'una banda, per la seguretat jurídica dels agents públics i dels subjectes privats, i, de l'altra, per l'aplicació del principi de subsidiarietat respecte als ajuntaments i les altres administracions locals.

El perfeccionament d'aquests instruments és un dels objectius fonamentals d'aquesta Llei. Així, en exercici de la competència urbanística, es modifiquen i completen determinats aspectes de la Llei 2/2002, del 14 de març, d'urbanisme, amb la finalitat principal de fomentar l'accés de la població a l'habitatge, la sostenibilitat en l'ús del territori i l'autonomia local.

II

Aquesta Llei consta de nou articles, cinc disposicions addicionals, cinc disposicions transitòries, una disposició derogatòria i tres disposicions finals.

En l'article 1 s'adopten diversos preceptes per tal de fomentar la disposició de sòl per a la construcció d'habitatge assequible. En particular, s'habilita el planejament urbanístic general perquè inclogui en la seva regulació un nou sistema urbanístic anomenat d'habitatges dotacionals públics a l'efecte de satisfer els requeriments temporals de col·lectius de persones amb necessitats d'assistència o d'emancipació justificades en polítiques socials prèviament definides. Aquests sistemes, justificadament, es poden incloure en sectors de planejament derivat en substitució total o parcial de les reserves per a equipaments públics, amb un límit del 5% de la

reserva global del municipi per a equipaments públics locals.

D'altra banda, s'estableix que l'elaboració dels plans directors urbanístics per a la programació de polítiques supramunicipals de sòl i d'habitatge ha de garantir la solidaritat intermunicipal, la suficiència i la viabilitat d'aquestes polítiques per a garantir el dret constitucional a l'habitatge i el compliment dels principis de desenvolupament urbanístic sostenible. Pel que fa als documents que han de compondre els plans d'ordenació urbanística municipal, s'hi inclou la memòria social, que ha de contenir la definició dels objectius de producció d'habitatge protegit i d'altres tipus d'habitatge assequible que determini la legislació sectorial. Mentre el planejament general no incorpori la memòria social, el planejament urbanístic derivat que el desenvolupa ha d'incorporar la dita memòria per a definir els objectius esmentats. A més, s'estableix, per als plans d'ordenació urbanística municipal, l'obligació d'actualitzar l'agenda cada sis anys i el procediment per a fer-ho.

L'article 1 escometa també la modificació de diversos preceptes per tal d'estendre la possibilitat que els ajuntaments utilitzin els instruments de política de sòl i d'habitatge establerts per la Llei 2/2002, sense necessitat de tenir un programa d'actuació urbanística municipal. A més, els ajuntaments que tinguin un planejament urbanístic general que delimiti àmbits d'actuació urbanística susceptibles de generar cessions de sòl de titularitat pública amb aprofitament han de diferenciar, en el termini de sis mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, com a patrimoni separat dels altres béns municipals, els béns que integrin el patrimoni municipal de sòl i d'habitatge, amb l'obligació, també, de constituir un dipòsit específic per a l'ingrés dels fons obtinguts mitjançant l'alienació i la gestió dels béns que integren aquest patrimoni.

Com a novetat destacable, s'estableixen els mecanismes necessaris per a assegurar la materialització efectiva de les reserves per a la construcció d'habitatges de protecció pública establertes per l'article 57.3 de la Llei. En aquest sentit, el planejament urbanístic ha de determinar els terminis obligatoris per a l'inici i per a l'acabament de la construcció d'aquests habitatges. L'incompliment d'aquests terminis pot comportar que l'Administració expropiï els terrenys.

L'article 1 introdueix també l'exigència de distribuir les reserves per a la construcció d'habitatges de protecció pública en el territori de manera que afavoreixi la cohesió social i eviti la segregació territorial dels ciutadans per raó de llur nivell de renda. La localització concreta d'aquestes reserves ha d'evitar la concentració excessiva d'habitatges d'aquest tipus i s'ha de fer mitjançant la qualificació de terrenys, que es pot vincular a un règim específic de protecció pública.

S'articula, a més, un nou sistema de materialització d'aquestes reserves, que no es recolza exclusivament sobre sòl de l'Administració, sinó també sobre terrenys dels propietaris privats. En aquesta línia, la modificació determina que les cessions de sòl amb aprofitament a l'administració actuant poden atendre proporcionalment cadascuna de les qualificacions de zona de l'àmbit d'actuació en qüestió. Això fa que, en el cas